

1 MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE

1.1 Dosavadní studium

Mé studium na Západočeské univerzitě v Plzni bylo zahájeno v roce 2008 splněním přijímacích zkoušek do ateliéru Prostorová tvorba (později Meziprostředkové dialogy) u Doc. MgA. Mileny Dopitové. Bakalářské studium jsem úspěšně zakončila v roce 2011. Pokračovala jsem magisterským studiem Intermediální tvorby také u Mileny Dopitové, ale po dvou letech jsem podala přihlášku na další magisterské studium u prof. ak. soch. Jiřího Beránka a to na specializaci Socha a prostor. Toto rozhodnutí bylo učiněno na základě mých dosavadních prací, které se více přikláněly k sochařskému zpracování, než k multimediálním instalacím.

1.2 Bakalářská práce

V roce 2011 byla vytvořena bakalářská práce¹ s názvem „Fonozor“ na téma Ekologie. Zabývala se sestrojením přístroje, který imaginárně převáděl snímaný obraz krajiny na zvukové frekvence. Záměrem této práce bylo vytvoření nového pohledu na krajinu, ve které žijeme. Jako příklad mohu uvést pokus, kdy byla snímána krajina univerzitního kampusu versus krajina Šumavy. Na konci pokusu byly jasně slyšitelné neharmonické zvuky univerzitního kampusu a příjemně ladící zvuky šumavských hovořů. Práce spočívající ve vytvoření zvukového fotopřístroje komickým zpracováním ve stylu steampunku, komentovala současný stav nepříjemných krajinných horizontů ovlivňujících lidské myšlení a Ducha. Dílo bylo vystaveno na Jižním nádraží v Plzni v rámci výstavy Art Buffé.

---

¹ Příloha 1, str. 36

1.3 Projekt u kostela sv. Jiří v Plzni-Doubravce

V roce 2012 jsem se zúčastnila projektu s názvem „Posvícení“, který se konal v rámci činnosti EHMK 2015. Jednalo se o několikadenní happening ve stylu „letních ohňů“ a divadla. Zde byly navrženy cesty, které rozdělovaly prostor na mozaiku (ornament), který byl zřetelně viditelný pouze z ptačí perspektivy nebo z nedaleké vyhlídky na Pecihrádku². Záměrem obrazce bylo, jasně vymezit prastaré místo hradiště (Pecihrádku) a nové místo víry (kostel sv. Jiří) tím, že tvar byl neúplná kružnice s klikaticemi a středem na Pecihrádku viz. příloha. Cesty byly nejdříve vysekány sekačkami v prostoru louky a posléze vysypány hašeným vápnem. I když po několika přeháňkách dílo zmizelo, nejspíše se zase objevilo příští rok, protože vápno má vliv na barvu porostu, tudíž na místech posypaných vápnem vyrostla určitě světlejší travina.

1.4 Projekt Zaniklé a ohrožené kostely

V témže roce jsem se zúčastnila projektu s názvem „Zaniklé a ohrožené kostely v Západních Čechách“. Myšlenkou projektu je znovuoživit rozpadající se a zanikající nejen sakrální stavby, ale i zaniklé obce. Vedoucí ateliéru sochařství prof. akad. soch. Jiří Beránek vysvětluje: *„Člověk se přece potřebuje také zastavit, rozhlédnout a vnímat nevšednost i obyčejných věcí. Člověk se přece potřebuje „vznést“ nad sebe sama, pochopit význam cest, chodníků a pěšin, smysl obydlí a hemžení měst. Nic z toho co bylo postaveno našimi předky, nebylo bezdůvodné a náš projekt to chce dokázat. Už při pouhém vztyčení tyče na místě ruiny kaple či kostela zjistíme vždy genialitu, s jakou bylo určeno. Samotný příchod k takto nalezeným místům je zpravidla určen stromořadím,*

---

2 Příloha 2, str 37

kamenným valem, nebo jiným významným krajinným útvarem. A tak se pomalu vnořujeme pod kůži krajiny a chápeme ji tak, jak by se měla uchovat, nebo obnovit. Ano, znovu-vyšlapaná stezka je záslužný čin, vede-li k plnosti života.“

Nejen západní Čechy, ale celá naše zem, je protkaná sítí mnoha drobných kapliček, kostelíků a jiných staveb, které lidé opustili z různých důvodů. Mnoho pověr, báchorek, pohádek ale možná i pravdivých příběhů skrývají tato opuštěná místa našich předků. Proč tyto místa lidé už nenavštěvují? Jsou odrazem našeho duchovního úpadku? Je dnes možné je znovuoživit? Tyto a jiné otázky měly studenty podnítit k vytvoření objektu, sochy či instalace na místě dle jejich výběru, které by učinily toto místo nejlépe znovunavštěvovaným, nebo alespoň vzbudily povědomí o stavu a situaci.

Prvním krokem, který jsme museli učinit, bylo vydat se do krajiny. Bylo třeba nejdříve stavby nalézt na internetu a v mapách. Často se stávalo, že se kaplička či kostelík nacházely v lesích, mezi polem, často se muselo na místo dojít pěšky. Někdy trvalo i hodinu, než jsme našli zbytky zdí, nebo jenom dlažby... Kostelíky nacházející se ve vsích byly povětšinou udržovány, proto nebyly tak úplně vhodné k našim záměrům. Už si ani nepamatuji, kolik jsme jich prošli, ale nejvíce se mi zalíbila velká kaple sv. Barbory u Všekar.

„Zcela osamoceně u lesa vedle silnice stojí kostel sv. Barbory (St. Barbara). Od 16. století zde stávala osada horníků, kteří v okolí dolovaly olovo a cín a jichž je sv. Barbora patronkou. Kostel postavil majitel panství hrabě František Adam Trautmannsdorf v letech 1717 - 1724. Váže se k němu pověst, že měl stát jinde, ale vše, co

zedníci v původním místě za den postavili, v noci se přestěhovalo na toto místo. Osada sice zmizela po vytěžení drahých rud, ale od 18. století se stalo z kostela oblíbené poutní místo. Kostel byl zrušen za Josefa II., ale okolní lid to nevzal vážně. Až po roce 1945 zmizel z kostela neznámo kam nádherný akantový hlavní oltář a další vybavení bylo zničeno. Svatyně zůstala dlouhodobě zcela otevřena pro jakéhokoliv darebáka či zloděje, takže se tam mohli podepsat i sovětští vojáci za okupace po roce 1968. Kostel je jednodílná stavba se dvěma bočními kaplemi, takže půdorys je křížový. Zaklenutí je valenými klenbami s lunetovými výsečemi. Na klenbě v presbytáři jsou ještě dnes viditelné sporé zbytky rokokových maleb A. Krause z roku 1756. Střecha kostela je ozdobena cibulovou sanktusovou věžičkou. Starší mapy jej vnímají jako zříceninu, ale v roce 1994 byla pořízena nová střecha (opět má díry) a byl podniknut pokus o jeho uzavření. Do kostela sice masově nezatéká, ale fouká a sněží. Bez dalšího zájmu se kostel opět dostane na cestu zmaru.“³

Realizace proběhla v říjnu a listopadu 2012. Vytvořena byla 3 okna. Dvě velká lunetová nad hlavním oltářem a jedno malé oválné u hlavního vchodu. Byla vyrobena z dubového dřeva a vyplněna vitrajemi z opálového skla a achátových kamenů. Realizace dostala název „Světlo“ a má symbolicky odkazovat k myšlence okna jako vstupu umožňujícímu Světlu, chcete-li Boží lásce či síle života, vstupu do chrámu, prostoru, těla člověka...⁴

---

3 Citace z webových stránek, str 31

4 Příloha 3, str. 38

1.5 Instalace v Plzeňské papírně

Ve stejném roce proběhla i účast na školní výstavě v rámci předmětu Galerijní praxe v objektu bývalé papírny. Byl zde za pomoci spínacích špendlíků vytvořen objekt s názvem „Tunel do Nekonečna“ z již přítomné divadelní opony. Objekt vznikl spojením protilehlých částí opony, a vytvořil tak cca 20 metrů dlouhý obrácený tunel, z dálky připomínající spodní část lodě. Do objektu se dalo vstoupit.⁵

1.6 Socha Bílého Jelena

V roce 2013 vznikla další práce, která zde může být zmíněna. Je to socha bílého probouzejícího se jelena, jenž byla původně vytvořena pro zámeckou zahradu v Plzni-Křimicích. Jedná se o vymodelované zvíře v životní velikosti. Modelace je lehce melancholická až naivní, což má odkazovat k lidové tvorbě. Socha je zhotovena z drátěné konstrukce a sádrové skořepiny napuštěné epoxidem, tudíž může být umístěna v exteriéru. K umístění zatím nedošlo. Bílý probouzející se jelen je symbolem probuzení vědomí lidské duše a vykročení do stavu Kristovství. Tělo zvířete je v poloze ležící, ale ne spící. Běhy má pod sebou složené jen napůl jakoby byl připraven k útěku. Slechy jsou natočeny mírně dozadu. To navozuje pocit, že zvíře opravdu něčemu naslouchá, je připravené, ale oči má ještě přivřené jakoby tušilo, že útěku již nebude třeba.⁶

---

5 Příloha 4, str. 39

6 Příloha 5, str. 40

2 TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY

2.1 Klauzurní práce, která předcházela volbě tématu

Nad tématem diplomové práce jsem se začala zamýšlet již na konci roku 2013. Téma „Můj dům, můj hrad - stavba či útočiště umožňující přežití“ pro mne bylo osobní výzvou. Je třeba zde zmínit jednu práci, která vytvořila odrazový můstek pro výběr zvoleného tématu. Jelikož se již několik let zajímám o lidové umění převážně na východním Slovensku, kde jsem se narodila, věnovala jsem v roce 2012 (ještě na oboru multimédií) celoroční klauzurní práci výrobě (ušití a výzdoba) vlastního kroje a následnému natočení stop-motion videa s názvem „Široko koreně“.⁷ V tomto videu je na začátku zobrazena reálná živá krajina v jarním období. Jedná se pouze o vegetaci. Po chvíli v této čisté krajině přibude v dáli kostel sv. Barbory v Manětíně. Po několika vteřinách se objeví postava v kroji (já). Chvíli jen tak stojí a potom začne rukama tvořit gesta a rotovat. Po dokončení gest zem okolo postavy ožije a utvoří hliněnou sukni do výše pasu. Přicházejí další gesta rukou a hliněná sukň je najednou poseta květy. Po chvíli vše končí, zem se stahuje zpět a postava se navrácí do původní stojící pozice. Za několik vteřin postava mizí a mizí i kostel sv. Barbory a prázdnou krajinu zahaluje mlha. Tato práce poukazuje na téma hledání kořenů v lidovém umění a změny vědomí ve vztahu k otázce kdo jsme, odkud přicházíme a kam směřujem.

---

⁷ Příloha 6, str. 41

2.2 Inspirace lidovou architekturou a stavba hliněného domu

Téma lidového umění mne natolik fascinovalo, že jsem se rozhodla postavit si vlastní příbytek podle starých tradičních principů z oblasti odkud pocházím, a to, z východního Slovenska. Odtud zpočátku pramenila veškerá inspirace jak tvarová, tak i myšlenková.

Práce byla započata pilným studiem lidové architektury na Slovensku. Bylo zapotřebí studovat nejen technologie, ale zároveň psychologické aspekty, které takové stavby svému uživateli poskytují. Dovolím si zde citovat několik příkladů, které jsem si poznamenala během pročitání různé literatury. Z mé oblíbené knihy Duch a místo od Christophera Daye:

„Prostředí nás ovlivňuje, zasahuje jak sociální, tak osobní zdraví: tělo, duši i ducha.

Vizuální přitažlivost starých míst je přímým důsledkem holistického přístupu jejich stavitelů. Moudrost vycházela ze zvyků a instinktů.

Opravdovost místa znamená mnoho.

Jak můžeš vědět kam jdeš, když nevíš odkud přicházíš.

Jen když místa reflektují naše potřeby a hodnoty, a to jak materiální, tak duchovní, jsou utvářena smysluplně.

Móda podporuje nápady vedené egem. Na rozdíl od ní se lidová architektura vždy řídila stereotypy. Přesto stavby v jejím duchu nikdy nebyly identické. Opakování jako mechanický koncept bylo až dítětem průmyslové revoluce. Stavby byly individuálně zpracovávány, osobitě zdobeny, avšak v lidové architektuře pravý individualismus nenajdeme.“⁸

K tomuto tématu bych ještě přidala citaci odjinud, kterou jsem

---

8 Citace z knihy Duch a místo, str. 31

našla v poznámkách. Je z Bhagavadgíty – 2 zpěv (Bhagavadgíta, v českém překladu "Píseň Vznešeného", je jednou z nejvýznamnějších posvátných knih hinduismu): *„Naslouchání vyžaduje vnitřní klid a také individuální obětavost – naslouchat vnitřním podnětům, spíše než reagovat na vnější, určitě není konformní cesta. Při hledání smyslu přesahujeme individualismus. Ducha šípy neprobodnou, plameny nespálí, voda nepromočí a větry nevysuší. Duch se nikdy nerodí a nikdy neumírá. Jelikož se nezrodil, nemůže ani zemřít. Je věčný, neměnný, a neumírá, když tělo umírá. Je neviditelný, nepředstavitelný a neměnný. Víš-li to, nermuť se více!“* A poslední krátké moudro od Súfijských Dervišů: *„ Je tolik cest k Bohu, kolik je duší na Zemi“.*

Materiál na stavbu byl jednoznačný. Hlína. A došková střecha. Z technologie stavebních materiálů byla vybrána jedna z nejstarších technik doložených na území východního Slovenska a Maďarska. Jedná se o velmi jednoduchou techniku nesoucí název „lepenica“ nebo „nakládané murivo“. Již název napovídá o co asi půjde. Pro upřesnění použiji citaci.

„Co tedy mohla v těch krajinách nabídnout příroda ke stavbě domu, byla jen hlína, sláma a proutí: trocha kamene bylo jen na okraji hor, dřevo bylo krátké a křivé. Z těchto přirozených hmot, stejně prostých jako prastarých, vyrostla tam na styku mezi západem a Byzancí prací slovanského lidu výtvarná kultura, která se svou látkovou harmonií a dokonalým slohovým zhnětením stala nejucelenějším lidovým projevem v naší dnešní vlasti.“
„Nejprimitivnější byla stavba nakládaná, které se všude říkalo „lepenica“: stavěla se tak, jako staví hnízdo vlaštovka.“⁹ Tímto

---

9 Citace z knihy Lidová architektura v Československu, str. 31

krásným zakončením chtěl autor říci, že hmota byla nejdříve zpracována dobyt看em v ohradách a na hliništích a poté byla vidlemi nebo lopatami nakládána do tvaru zdí. Finální tvar po vyschnutí a vymrznutí přes zimu byl dosekáván rýčem nebo starou sekyrkou. Tento způsob je však velice zdlouhavý (stavba trvá i rok).

2.3 Vizualizace, hledání tvaru a přípravné práce

Bylo zapotřebí zhotovit model lepenicové stavbičky, jenž byl inspirován tvary používanými slovanskými národy na území východní Evropy¹⁰. Místo, na kterém měla lepenice stát, se nacházelo asi 90 km severně od Plzně, nedaleko Žatce. Náš dobrý známý, zde vlastní rozsáhlé pozemky a byl nakloněn našim projektům, a tak svolil k činnosti na svých parcelách i s nabídkou pomoci. Nepracovala jsem tedy už jen na tvarových modelech domu, ale postupně se začínal upravovat terén pro stavbu.

Došlo k vyměření a upravení svahovitého pozemku pomocí těžké techniky-bagru. Tato úprava byla nutná, jelikož tvoří tzv.okap na zemi, který plní funkci odvodu vody a vyrovnání podkladové části pro samotnou stavbu. Proběhly testy stavebního materiálu, které se daly provádět až po vytěžení zeminy. Vytěžené místo bylo využito pro reservoár odvedené dešťové vody, jelikož v okruhu cca 300m se voda ani elektrický proud nenachází. Poté jsem zakoupila maringotku pro snadnější a pohodlnější práci na místě¹¹

Po testech provedených na materiálu v místě nálezů jsem byla nucena technologický postup změnit. Odhadem bylo možné stanovit velmi tučnou a jílovitou půdu a to není vhodné pro techniku lepenice, na kterou je vhodný spraš. Nakonec byla zvolena technologie

---

10 Příloha 7, str. 42

11 Příloha 8, str. 43

kombinující několik metod a to trémová konstrukce ve spojení s dusaným zdivem jílovitého charakteru, odtučněného pískem, který jsem našla ve spodních vrstvách výkopu, a armované slámou. Jelikož přípravné práce, zpřístupňování pozemku a zabydlování (dotah maringotky na místo přes neprostupné pozemky atd...) zabraly skoro celé léto, k zahájení stavby nedošlo.

Na jaře měly konečně začít stavební práce, ale přišly komplikace ohledně časových možností na dokončení stavby. Stálo přede mnou velké rozhodnutí, zda stavbu začít či nikoli. Uvažovala jsem nad tím, zda je pro mne dobré řešení postavit stavbu na parcelách, které nejsou v mém vlastnictví. Pro dlouhodobý pobyt, který jsem v domě plánovala, se toto místo nejevilo jako vhodné a časová tíseň doprovázející celou situaci jen napomohla k následnému odklonu od realizace.

2.4 Odklon od původní myšlenky obytného domu

V tomto bodě bylo třeba začít uvažovat o jiném alternativním řešení, které by bylo stihnutelné v daném termínu a zároveň by využívalo mých dosavadních poznatků. Byl tedy proveden návrh na stavbu malých rozměrů, podobné technologie i tvarosloví. O stavbičce bylo však nyní uvažováno jako o kapli-poustevně.¹²

2.5 Posvátná geometrie

V tomto období jsem se zabývala studiem takzvané „posvátné geometrie“. Je to svou podstatou prapůvodní nauka o přirozené stavbě Světa. Příklady takového uvažování můžeme najít třeba u známého barokníka architekta Jana Blažeje Santiniho-Aichela, jenž je znám svou dovedností využívat této tehdy ještě tajné nauky. Je známo, že jeho nejoblíbenějším tvarem byla osmicípá tzv. Mariina

---

¹² Příloha 9, str. 44

hvězda, kterou často uplatňoval ve svých nádherných kopulích. Jako základní tvary tohoto druhu geometrie mohu zmínit: bod, kruh, semeno života, květ života, strom života, Platónská tělesa, Metatronova krychle atd.

Při studiu jsem si zvláště oblíbila hexagon-šestiúhelník. Tato inspirace je zřetelná i na půdorysech modelů. Vyplývá z mé oblíbenosti drobných kapliček a zvoníc, převážně z období gotického, kde je velmi častý tento typ půdorysu. Jako příklad mohu uvést krásnou zvonici v Bujesilích nedaleko Plzně, nebo v Neprobylicích nedaleko Žatce. Tento půdorys v kombinaci s vysokou sedlovou střechou či polověžičkou, krytou šindelem, mne nepochopitelným způsobem fascinuje. Proto jsem se v drobných modelech pokoušela využívat tyto prastaré poměry.

Téma posvátné geometrie mne přeneslo zpět do mé domoviny a to ke Slovanským národům – našim předkům a jejich chápání geometrie. Zde už můžeme mluvit o velmi starém vědění a to i více jak 7 000 let. Dovolím si říci, že posvátná geometrie využívající především spisy Platónovy, vychází právě ze Slovanských Véd. Zde se setkáváme se symboly Květu života, kříže, Svastiky, Kolovratu a dalších.

2.6 Návrhy na projekt Zaniklé a ohrožené kostely

Avšak v ten samý čas, kdy byla stavba obytného domu definitivně zavrhnuta jako diplomová práce a přemýšlela jsem o kapli-poustevně, přišla nabídka na další účast v projektu Zaniklých a ohrožených kostelů. Naskýtala se myšlenka, využít projektu k diplomové práci, a tak byl vypracován návrh a rozpočet realizace. Tuto nabídku jsem vnímala jako potvrzení svého obratu v koncepci své práce. Začalo se pracovat na myšlence umístění mlžného víru

do kaple Nejsvětější Trojice v Otěvěkách.¹³ Koncepce instalace spočívala ve vytvoření malého tornáda (víru) pomocí vzduchotechniky v prostoru oltáře, který zde chybí. Instalace je zamýšlena jako interaktivní. Po vstupu do kaple, který je ve tvaru nízkého tunelu (návštěvník se musí sklonit) a končí u sloupů nesoucí chór, divák nepostřehne nic zvláštního. Opuštěný a rozbitý interiér kaple svým tichem nic nenaznačuje, jen v místě oltáře se tyčí cosi divného. Tři průhledné trubice vedoucí od zvláštní nádoby až ke stropu. Za okamžik však začne z nádoby vycházet lehký obláček vodní páry, který po několika minutách nabere rozměrů a pomocí skryté vzduchotechniky vytvoří tvar podobný tornádu. Divák může do víru, který je 3 metry vysoký, zasahovat například rukou a tím dojde například k rozpadu tvaru. Po několika dalších minutách instalace ustane vypnutím vzduchotechniky. Vír je vytvářen ultrazvukovými ččkami, které mechanickým rozkmitáním vodních částic vytvoří vodní páru. Ta je rozpořhována horním odtahem velkého ventilátoru ve stropě a směrovým ventilátorem ukrytým pod nádobou s vodou. Tento směrový ventilátor je napojen na tři průhledné akrylátové trubice s dírami po jedné straně a tím dochází k vytvoření větrné stěny, která chrání tvar tornáda před jemnými pohyby vzduchu a pomáhá udržení tvaru samotného. Technicky je plánováno napojení elektroniky na solární zařízení schované v žaluziích okenic na věžičce. Tím se instalace stává soběstačnou.

Bohužel se nepodařilo vyřešit financování realizace dostatečně rychle na to, aby bylo možné realizovat do termínu odevzdání diplomové práce, a tak se pokračovalo v myšlence, která se mezitím rozvinula do čistčí podoby jednoduché poustevny.

---

13 Příloha 10, str. 45

3 CÍL PRÁCE

3.1 Poustevna

Pro začátek je třeba zmínit obecné povědomí slova poustevna a poustevník.

„Poustevna je obydlí poustevníka. Někdy je součástí poustevny i kaple. Stávaly zpravidla v odlehlých místech. V době rozkvětu poustevnictví se některé poustevny staly oblíbenými poutními místy a případně se i rozrostly o klášter, kostel a podobně. Původně byly poustevny jednoduchá obydlí, která si poustevníci budovali sami. Později, zejména v barokní době, byly často poustevny zřizovány plánovitě panstvem, podobně jako kláštery. V Čechách roku 1725 pražský arcibiskup Ferdinand hrabě Khünburg prosadil zřízení bratrstva ivanitů a zákaz neorganizovaného poustevničení, Marie Terezie zakázala bratrstvu přijímat nové členy a Josef II. roku 1782 bratrstvo svým patentem zrušil a poustevnický život zakázal. Mnoho míst v Čechách je však s působením poustevníků spjato a to se odráží i v mnoha dochovaných místních názvech.“¹⁴

„Poustevník (také anachoreta, z řeckého anachórein: ustoupit, vzdálit se, od toho anachorese – poustevnictví, nebo eremita z řec. eremos: poušť) je mnich žijící na odlehlém a opuštěném místě, v poustevně, za účelem duchovního očištění, kontempace a modliteb. Poustevnickou tradici mají různá náboženství: hinduismus, judaismus, křesťanství i islám. Za kořen poustevnictví je považována indická tradice, že se hlava bráhmanské rodiny ve stáří odebrala do ústraní a žila v lese jako poustevník. Poustevnické

---

¹⁴ Citace z Wikipedie, str. 31

*motivy se objevují i u řeckých pythagorejců (Pythagoras) a stoiků (Diogenes), biblických postav (Ježíš 40 dní na poušti, podle tradice dožila život jako poustevnice i Marie Magdalena). Do ústraní odcházeli lidé i z nejrůznějších jiných důvodů než čistě duchovních – před daněmi, trestem, nouzí a podobně. Poustevníci žili v jeskyních nebo v chatrčích postavených vlastníma rukama. Živili se například pěstováním plodin, ručními pracemi, z almužen, v pozdější době i správou náboženských objektů za obživu od vrchnosti.*¹⁵

3.2 Impuls, který vedl k volbě kočovné poustevny

Úvahy o trvalé stavbě nabraly opačný směr a začala jsem přemýšlet o kočovné poustevně. Jistě k tomu určitou částí přispěla i zkušenost s pořízením maringotky, jelikož zážitky s tímto spojené mne určitým způsobem okouzly. Už jako malé dítě jsem každoročně vyrážela s rodiči a mladším bratrem na dovolenou do přírody v obytném přívěsu. Pamatuji si, že jsem se vždy těšila na to, jaké místo pro mne bude na chvíli novým domovem. Tyto vzpomínky a nové zkušenosti s maringotkou v mé mysli vyvolaly pocit, že domov je všude na této planetě. Myšlenka kočovné poustevny umožňuje poustevníkovi být ve své poustevně bez ohledu na místo.

3.3 Myšlenkový proud

Cíl kočovné poustevny se více přiklání k podstatě dané věci, než k hmatatelnému dojmu. Samozřejmě je tvar a materiál důležitým faktorem, přesto výslednému efektu pouze napomáhá. Hlavním subjektem se v tomto případě stává samotný uživatel a jeho mysl a duše. Díky této „berličce“ může dojít k uvědomění si podstaty sama sebe. V tomto případě je sebeuvědomění chápáno jako poznání

---

¹⁵ Citace z Wikipedie, str. 31

podstaty bytí. Temnota, klid a samota mohou pomoci nahlédnout do našeho nitra a to může být jedna z mnoha cest k cíli.

4 PROCES PŘÍPRAVY

4.1 Hledání tvaru

Při bližším prozkoumání návrhů a vizualizací od hliněné stavby po poustevnu můžeme pozorovat, jak začínalo tvarové hledání. V prvopočátcích bylo uvažováno o stavbě obdélného půdorysu vycházející z tradic lidové architektury. Při navrhování kaple je už zřetelně pracováno s půdorysem mnohoúhelníku, hlavně hexagonu a jeho různými variacemi. Vyvrcholením hledání nejvhodnějšího půdorysu byl kruh. Dokonalý a nekonečný tvar znázorňující celistvost, cykličnost, Universum a v neposlední řadě byl také velmi oblíbeným geometrickým prvkem u starých Slovanů. Je to také tvar kalendáře, který používali, nejen Slované.¹⁶

Tvarově je poustevna inspirovaná kočovným příbytkem zvaným Jurta.

„Jurta (ger, gher, kabitka, kherga) je tradiční obydlí kočovných kmenů z oblastí centrální Asie a Středního východu, sestávající z dřevěné lehké konstrukce a plst'ové rohože. Půdorys stavby je kruhový, průměr se pohybuje podle účelu a místa použití od 3 (lovecká jurta, Mongolsko) až po 20 metrů. Stavba se snadno skládá a převáží. Vzhled jurty je rozličný pro různé oblasti Asie. Rozdíly jsou jak vizuálního charakteru (barva nátěru, dekorativní prvky apod.), tak v použitém materiálu i metodách výroby. V Mongolsku je nejrozšířenější jurta s kónickou střechou, pro oblast kyrgyzskou, kazašskou a turkmenskou zase střecha kopulovitá.“¹⁷

Tvarové řešení poustevny má kruhový půdorys s klenutou

---

¹⁶ Příloha 11, str. 46

¹⁷ Citace z Wikipedie, str. 31

kupolí. Při prvním pohledu nám může připomínat sukni nebo horu. Je to odkaz pramenící z již zmíněné práce Široko koreňe, kde jsem pracovala se symbolem sukne, která vyrůstala ze země. Je to symbol sukne z pod které je tvořen život. Při dalším zkoumání může tvar poustevny připomínat i malou kapličku s kopulí.

4.2 Hledání proporcí

Zvolit správné proporční řešení stavby nebylo zpočátku jednoduché. Bylo třeba stanovit základní míry jako průměr kruhu, sklon střechy, výška atd. V tomto případě jsem vsadila na svou intuici a rozměry zvolila, jak se lidově říká, „vod boku“. To znamená, že průměr kruhu, tedy celé poustevny je odvozen ode dne mého narození a to 23. Průměr je tedy 2,3m. Výška stěn je odvozena od měsíce narození a to 9. Výška je tedy 0,9 m. Celková výška stavby, a to po vrcholek střechy je 1,6 m což je výška mého těla. Tyto míry nebyly zvoleny podle nějakého systému a i přes to proporčně působí stavba vyrovnaně.

4.3 Hledání vhodného materiálu

Při úvaze jaký materiál zvolit, zdali se vydat čistě přírodní cestou, nebo volit podle potřeby jsem došla k závěru, že není třeba zbytečně ulpívat na zásadách, a proto jsem si vybrala cestu, využití čehokoli, co se namane a bude co nejlépe zapadat do celkového řešení. Tento způsob se celkem vydařil. Konstrukce, to znamená obvodové stěny z křížových skladacích mřížek, střešní tyče a zakočení vrcholu střechy, jsou zhotoveny z vrby. Jelikož jsem konstrukci vyráběla v období Velikonoc, samo se to nabízelo. Rostou nám nedaleko domu. Dovolím citovat z knihy s názvem „Magické rostliny“, kde jsem našla zajímavé báchoroky.

„Vrba byla vždy stromem vody, podsvětí, poesie, smrti,

čarodejnic, Měsíce, narození a ženství. Proto se tento strom spojuje s rituály iniciace šamana. Jako strom bohyně Luny měla vrba zesílit intuici a inspirovat poznání a tím usnadnit cestu k vědomostem. Jako rostlina smrti a znovuzrození byla iniciačním nápojem v těch případech, kdy bylo třeba změnit negativní aspekty osobnosti, obrazně řečeno její „malé já“, a integrovat tuto osobnost do celistvého „Já“ bez zatrpklosti a lítosti. Učila, že zodpovědnost za vývoj osobnosti vychází zevnitř a že člověk sám musí řídit vlastní osud.“¹⁸

Vnitřní část poustevny je ušita z recyklovaných dek. Vnější část je z přírodního bavlněného plátna v odstínu bílé.

Vnitřek poustevny je pro teplo a pohodlí vystlán senem, nebo slámou, jelikož krásně voní a skvěle se v něm rozjímá.

---

18 Citace, str. 31

5 PROCES TVORBY

5.1 Sestrojení hlavní kostry

Skelet celé poustevny je vyroben ze dřeva a skládá se z několika částí. Jako první jsem vyrobila kůl, který se upevňuje přímo do země. Má symbolizovat kmen Stromu života. Byla vyrobena i varianta pro případ nepoddajného podkladu jako skála, písek atd., kdy je kůl upevněn do středu stavby pomocí dřevěného stojanu, který připomíná kořeny. Tento podstavec má tvar dvojitého kříže s konvexní profilací. Na profilovaných hranolech leží kruh plnící funkci zpevňující základny a na něm jsou upevněny pomocné vzpěry, též ozdobně profilované. Na špici kůlu jsem poté připevnila dřevěnou korunu, která nese střešní tyče (paprsky) propojující stěny-obvodové mřížky. Korunu jsem vyrobila z profilovaných hranolů konvexně prolomených směrem dovnitř, jenž jsou také spojeny s kruhovou základnou nesoucí střešní tyče. Jednotlivé ohýbané pruty o průměru cca 1cm jsou upevněny pomocí instalatérských kovových svorek s vnitřní gumičkou, která zajišťuje přesnou a jednoduchou fixaci tyčí ke středu. Spojení střechy s obvodovou mřížkou se docílilo svázáním pomocí provázku provlečeného skrz provrtaný otvor na konci tyče. Vrchol tvoří pletený proutěný jehlan, jenž je nasazen na koruně a esteticky dotváří vzhled poustevny. Tento způsob je velice jednoduchý a v případě opotřebení (levně) nahraditelný.

5.2 Ušití stanu

Pro docílení stanoveného tvaru jsem vytvořila jednoduchý střih, jenž umožňoval dostačující vypnutí plátna.¹⁹ Je tvořen z třinácti

---

¹⁹ Příloha 12, str. 47

kusů tvaru trojúhelníku se seseklou špicí o rozměrech: podstava – 60cm, výška – 120cm, šíře vrcholu – 20cm. Tyto díly jsou k sobě sešity podélně a tvoří kruh s otvorem uprostřed. Stanový potah se skládá ze dvou vrstev. První vrstva, která je položena přímo na kostru, plní funkci izolace. Deky jsou tmavé barvy, aby dopomáhaly vytvořit co největší temno. Materiál je vzduchopropustný. Další vrstva je ušita z bavlněného stanového plátna bílé barvy, jenž by měla odrážet dopadající světlo. Zde byl použit stejný střih. Pás látky, který obepíná stěny má horní i dolní část zakončenou tunelem s provázkem, který utahuje a zpevňuje celý skelet. Tento pás končí oběma cípy ve dveřním rámu a zde je složen takovým způsobem, aby utěsnil případné spáry.

5.3 Ornamentální výzdoba a její význam

Potíštění stěn poustevny nemá pouze dekorativní účel. Dnes už lidé neznají význam ornamentů, ale věřte, že kdysi byl znám a hojně využíván. Každá dívka znala a používala takové obrazce například k vyzdobení šatů, osobních věcí, ale i zemědělských strojů a věcí v domácnosti. Samozřejmě, zdobily se i domy a to jak interiér, tak exteriér. Forma obrazců nesla důležité informace, například o tom z jakého kraje pochází, jaké hodnoty jsou zde v úctě, jaké rody zde žijí atd. Oblíbené byly i symboly pro ochranu, povzbuzení ducha a uctívání přírodních sil. Zde bych si dovolila citovat z knihy Lidová Architektura v Československu, kde autor zmiňuje ornamentální výzdobu používanou lidovými tvůrci. *“Tam, stejně jako v Čičmanech, spolupůsobilo při jejich vzniku sousedství domu zděného a hliněného, tedy domu omítaného, z něhož se na roubení dřevěných domů přenášela znalost nebo inspirace možností, kterou lidovému umělci poskytoval bílý vápenný nátěr: využil jich svým*

typickým abstraktním způsobem tak, že z nich vytvářel ornamentální řady složené z nejjednoduších, a proto svou povahou absolutních geometrických prvků, spojovaných vazbou primitivního prehistorického rytmu. Vznikaly tak plochy popsané znameními čarodějné sugestivnosti, plné geometrických obrazců, jakýsi ochranný val proti úzkosti magického světa, za nímž se dá žít v jistotě: jeho symbolický obsah nejenže již uniká vědeckému poznání, ale byl už dávno zapomenut také čičmanským lidem, který mu dnes již nerozumí. („Vždycky se to tak dělalo.“)“ Další citace z kapitoly o zdobení užitkových předmětů:

„Z hlediska dějinné kontinuity poskytuje nejvděčnější námět k zamyšlení v zařízení slovanského lidového příbytku „súsek“. Pro svůj podivný tvar i ornament upoutávala odjakživa pozornost truhla z bukového dřeva po tesařsku „sesekaná“, které se užívala k přechovávání mouky či zrna.....Jde v podstatě o tvar, který určoval podobu užitkové truhly už od egyptských dob(truhla z Abúsíru) a který, převzat antikou k účelům sargofágu a spojen s architekturou náhrobku, přetrval antiku jako relikviář, šlo-li o sekundární účel posmrtné schránky, nebo v původní užitkové funkci – jako lidová truhlice v níž se přechovávalo zrno k novému zasetí...Na takový původ upomíná súsek také svou zářezovou ornamentikou, jenž je u každého stejná ve všech pasteveckých oblastech Evropy a kterou tradicí uchoval už po tisíc let. Je to stále tatáž osnova rytých čar, přímek i hvězdic, vycházejících z primitivního geometrického poznatku, vlastního každé prvotní kultuře, že poloměrem lze kružnici šestkrát obkročit, která určovala ornamentiku nástrojů v dobách stěhování národů, předkarolínských relikviářů a langobardské a syrské architektury stejně tak, jako u bronzových

span z počátku kultury starořecké a malovaných konvic mykénských. V lidových kulturách se tato archaická ornamentika uchovala pouze ve spojení s nejstaršími nástroji a s primárním domácím inventářem, protože nikdy už pak nepřecházela na předměty, které přinášel novověký život.“²⁰

Ornamentální výzdoba poustevny je sestavena z jednoduchých geometrických obrazců používaných v lidových výšivkách. Jednotlivé fragmenty inspirované výšivkou a studiem Slovanských symbolů jsem zjednodušila do podoby linek a propojovala podle pocitů, které ve mně dané obrazce vyvolávaly. Tím vzniká obrazové rádky písmo tvořené z jednoduchých a jasných geometrických forem. Plocha stěn je rozdělena na tři části a každá část nese informaci, jenž odkazuje k rozdělení světů podle Slovanské tradice. Použiji zde toto rozdělení, protože je málo známé a líbí se mi jeho pojmosloví.

Dohromady tvoří celek, který je záznamem fungování našeho Vesmíru (putování duše a její vývoj) a má uživatele podpořit na duchovní cestě.

Spodní pás symbolizuje svět NAVný (to co není zjevné, svět mrtvých, minulost, kořeny) a je sestaven ze symbolu Živy , Hory, Země a kříže rozdělující čtverec na čtyři pole se čtyřmi body.

 Živa = životní energie, Čchi (Čína), Prána (indie)

 hora = poznání z Matky Země

 dva čtverce = dům můj a mých předků

 semeno v poli = život duše na Zemi

 semeno = duše

Zjednodušeně řečeno, kdo zná tyto symboly, může se z takového

---

²⁰ Citace z knihy Lidová architektura v Českoslavensku, str. 31

obrazce dočíst: životní energie proudící skrz naše tělo, z Matky Země a síly předků, přináší nám poznání Ducha.

Střední pás symbolizuje svět JAVný (to co je zjevné, svět živých, přítomnost, okolo kmenu) a je vyplněn obrazcem připomínající osmicípou hvězdu. Tento tvar je složen z verzálových liter. Bylo použito kamenné Pražské 25 cicer, litery O a U. Toto písmo bylo vybráno z důvodu odkazu na současnou Evropskou kulturu, jenž je postavena na tomto způsobu psaného projevu. Díky použití evropského fontu písma může divák postřehnout, odkud pramení původ poustevny. Odborník pozná i to, že se jedná o font český.

Horní pás symbolizuje svět SLAVný (síla správce, osvícená mysl, košatá koruna) a je složen ze znaku:

 klíček = růst

 užovka = předek

 voda = prodění života, informací

 semeno v poli = život duše na Zemi

Zde můžeme číst: Mysl má a mých předků spojená je s řekou života, která přináší čistotu duše.

Prostor střechy je ponechán prázdný a symbolizuje nejvyšší svět PRAVY (svět boha Roda, který stvořil náš Vesmír). Spojování obrazců do „nekonečných“ pásů po obvodu kruhového půdorysu symbolicky vyjadřuje koloběh neustálých procesů života.

Dvěře jsou dvoukřídlé a široký rám zajišťuje stabilitu nejen dvěří, ale i proutěných stěn. Tato stabilita je zde chápána i symbolicky. Dvojkřídlo bylo zvoleno z důvodu symboliky duality našeho lidského světa. Může se otevírat oběma rukama. Symbolický je i tvar dvěří – čtverec, jenž znázorňuje planetu Zem,

do níž jako duše vstupujeme díky daru lidského těla, které nám umožňuje se realizovat. Vnější strana křídel je zdobena reliéfem, vytvořeným pomocí drobných dřevěných lišt. I zde je použita symbolika Živy, hory a semena. Z dvěří se můžeme dozvědět: Ochráňuj nás Živa a dej nám poznat, co je v nás ukryto.

6 TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA

6.1 Technologie výroby obvodových stěn

Mřížka obvodových stěn je vyrobena velice jednoduchým způsobem. Ve dvou úrovních jsou na sebe křížem kladeny rovné vrbové pruty o průměru cca 1cm. V místě křížení jsou proutky spojeny ohnutým hřebíčkem, který je vsazen tak, aby umožňoval pohyb rozložení a složení celé mřížky.

6.2 Technologie výroby koruny

Hlavním nosným prvkem je tzv. koruna. Symbolicky odkazuje ke koruně stromu. Je vyrobena z dřevěných prken a to způsobem křížení. Každé prkno má několik zářezů, které do sebe zapadají a tvoří jakousi skládačku v podobě mřížky. Hlavním tvarem je zdvojený kříž. Je tak docíleno pevnosti i zajímavého estetického a symbolického vzhledu ve spojení s paprskovitým efektem, který vytváří 12 střešních tyčí. Tyto vrbové pruty byly ohýbány, tvarovány a posléze opáleny plamenem, aby se docílilo zafixování výsledného měkce působícího kopulovitého tvaru.²¹

6.3 Technologie potisku

V mnohých publikacích se jako první zatím objevený umělecký projev člověka, považuje nález obtištěných rukou pravěkých lidí v jeskyních nacházejících se na území Francie a Španělska. Odkud pramení má inspirace razítky – tedy techniky tisku z výšky.²² Potisk byl proveden oražením plátna za pomoci vyrobených matic. Postup byl následující. Razítko se vyrobilo z dřevěné desky na kterou byla napelena pryž, jenž byla předem vyřezána do tvaru

---

21 Příloha 14, str. 49

22 Příloha 13, str. 48

požadovaného brazce. Plocha byla následně naválena válečkem s barvou a poté obtištěna za pomoci ručního přitlaku na plátno. Pro tisk byla použita mastná tiskařská čern.

7 POPIS DÍLA

Toto dílo bylo vytvořeno za účelem pomoci v hledání na duchovní cestě člověka. Při vstoupení do vnitřního prostoru symbolicky vstupujeme do vlastního nitra. Jsou potlačeny smysly, jelikož je zde šero, až tma. To umožňuje soustředění se sama na sebe. Uživatel zde může meditovat, spát, zpívat nebo jen tak být. Může s poustevnou putovat kamkoli se mu zachce, a tím umožnit zážitek sebe sama i dalším lidem na různých místech. Neplatí zde žádná pravidla ani omezení. Jde o prožitek.²³

Čím více jsem se do této činnosti nořila, tím více jsem si uvědomovala důležitost tradic a duchovního hledání. Uvědomění, které vzešlo z této zkušenosti, je jednoduché, přesto je velice těžké zvolit ta správná slova. Důležité je to prožít. Proto bylo potřeba projít nejdříve cestou hledání, která vyústila v myšlenku, že není co hledat, jelikož vše je v nás.

---

23 Příloha 15, str. 50

8 PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR

Přínos práce pro obor sochařství vidím zejména v myšlenkovém proudu obnovení tradic. To, totiž ústí v obnovení řemesel, soběstačnosti a úcty k přírodě. Konzumní typ evropské společnosti zadupal tradice a řemesla pod únosnou úroveň a proto pociťuji potřebu tyto témata volit jako hlavní myšlenky své práce. Nechci zde kritizovat, nebo porovnávat práci současných umělců, kterým povětšinou jde o zviditelnění svého jména. Takové chování je v pořádku a odpovídá dnešní době. V mé práci chci především poukázat na to, že pokud člověk nepochopí a nepozná sám sebe, nemůže nic hodnotného předat ani ostatním. Pokora, úcta a přátelské chování není oblíbeným pojmem v naší společnosti.

Další věcí je, že tato práce je praktická pomůcka, nikoli umělecké dílo hodné vystavení v galerii. Tím by byla poustevna degradována na úroveň nepoužitelné věci. Záměrem totiž je používání – putování krajinou. Bez uživatele a vztahu k prostředí není dílo plnohodnotné. „Uměleckým dílem“ se stává samotný uživatel, který pomocí poustevny může dojít vlastního uvědomění a změnit svůj dosavadní úhel pohledu na svět, ale sám, z vlastní vůle a bez očekávání. V krajině, z které vzešel a do které se zas navrátí.

9 SILNÉ STRÁNKY

Pokud mám hodnotit silné stránky, bude třeba říci, že jsou to pouze mé představy o tom, co pro mne tento pojem znamená. Silné stránky spatřuji například v tom, že tato práce není jen předmět k obdivu, ale je to hlavně praktický nástroj, který napomáhá vytvoření díla. Ať jste na jakémkoli místě, umožňuje Vám díky uvědomění si sama sebe, cítit, že jste doma. Může Vám odhalit kdo doopravdy jste a proč jste na tomto světě. U mě osobně vyvolává silné vzpomínky na dětství a stavění bunkrů. A tento odkaz k dětství byl pro mne prvním krůčkem na cestě k sobě samé, protože jako děti jsme byli sami sebou, dokud nás společnost nezačala formovat do normovaných kostiček.

10 SLABÉ STRÁNKY

Slabé stránky by divák mohl spatřovat v tom, že věc nepřipomíná sochařské dílo ani instalaci, na které jsou součástí návštěvníci galerií zvyklí, ale příbytek kočovníka z jiné doby. Pokud chce divák zažít poustevnu, musí ji vyhledat.²⁴

---

²⁴ Příloha 16, str. 51

11 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

a) knižní a periodická literatura

1. DAY, Christopher: Duch a místo. 1.vyd. Era: 2004. ISBN: 80-86517-95-0

2. MENCL, Václav: Lidová architektura v Československu. 1. vyd. Praha: Academia, 1980. ISBN 43014

3.LAVENDEROVÁ, S./ FRANKLINOVÁ, A. *Magické rostliny*. Volvox Globator, 2002. ISBN: 80-7207-279-X

b) internetové zdroje

4. SYNDICUS HEREDITAS o.s., kostel sv. Barbory. 15. 4. 2015, [vid. 2012-7-12]

Dostupné z: <http://www.barbara.jex.cz/menu/kostel-sv-barbory-vsekary>

5. WIKIPEDIA, poustevna, 17. 3.2015 , č-1. [vid. 2015-4-12]

Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Poustevna>

6. WIKIPEDIA, poustevník, 14. 7.2013, č-1.[vid. 2015-4-12]

Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Poustevn%C3%ADk>

7. WIKIPEDIA, Jurta, článek. 12. 4. 2015, [vid. 2015-4-12]

Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Poustevn%C3%ADk>

12 RESUMÉ

The topic of the thesis I began to think about at the end of 2013. The theme "My home is my castle - building and shelter for survival" was a personal challenge for me. One artwork should be mentioned here: I created a springboard for the selection of the chosen topic. Since several years I have been interested to the folk art – especially from Eastern Slovakia, where I was born. I dedicated (I was student of the field of Multimedia) final work year-round production (sewing and decoration) own costume and subsequent rotation of stop-motion video titled "broad nasal" in 2012. This study points out to the theme of the search for roots in folk art and changes in consciousness in relation to the question of who we are, where do we come from and where are we moving to.

Purpose of the nomadic hermitage is rather towards more substance of the case than the tangible impression. Of course the shape and material are important factor, but it only helps to the final effect. The main subject in this case becomes the user himself and his mind and soul. Thanks to this "gadget" it may lead you to realization of the nature of yourself. In this case, self-awareness is understood as knowledge of the nature of the being. Darkness, peace and solitude may help to look into our inner ourselves, and it may be one of the many paths to the ultimate goal.

Shaped solution of the hermitage has a circular floor plan with vaulted dome. It reminds us a skirt or a mountain at first glance. It is legacy stemming from the aforementioned work "broad nasal", where I worked with the symbol of the skirt that grew from the ground. It is a symbol of the skirt beneath which one the life is

coming from. Shaped of the hermitage may remind even a small chapel with a cupola upon further examination.

Ornamental decoration of the hermitage is composed of simple geometric forms that were used according to recent discoveries of our ancestors - Slavs. Wall area is divided into several sections and each section carries information that refers to the division of the world according to Slavic traditions.

This work was created with the purpose to assist the search for the spiritual journey of the man. When entering to the inner space we are symbolically entering into our own heart. The senses are suppressed as there is only gloom darkness. This allows you to concentrate on yourself. Users can meditate, sleep, sing or just to be. User may wander anywhere it pleases with the hermitage, thus enabling the experience itself to the other people in different locations. There are no specific rules or restrictions.

The more I plunged into this activity the more I realized the importance of traditions and spiritual quest. Awareness that emerged from this experience is simple, nevertheless it is very difficult to choose the right words. The important thing is to experience it. Therefore it was necessary to pass first through the search that resulted in the idea that there is nothing to look for, because everything is within us.

It is not by accident that probably all faiths, religions and many other sources direct us to the most important is our inner self, within us.? Why we continue to not listen to that everpresent voice?

13 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1

Bakalářská práce

Příloha 2

Projekt u kostela sv. Jiří v Plzni-Doubravce

Příloha 3

Projekt zaniklé a ohrožené kostely – kaple sv. Barbory

Příloha 4

Tunel do Nekonečna

Příloha 5

Bílý jelen

Příloha 6

Klauzurní práce 2012 - Široko koreňe

Příloha 7

Modely hliněných staveb

Příloha 8

Přípravné stavební práce-dokumentace

Příloha 9

Modely kapliček

Příloha 10

Projekt zaniklé a ohrožené kostely – kaple Nejsvětější Trojice

Příloha 11

Návrhový materiál - skici

Příloha 12

Dokumentace výroby stanu

Příloha 13

Dokumentace potisku

Příloha 14

Proces výroby částí

Příloha 15

Dokumentace- složení poustevny

Příloha 16

Poustevna v krajině

Příloha 1

Bakalářská práce

Foto: vlastní

Příloha 2

Projekt u kostela sv. Jiří v Plzni-Doubravce

Foto: vlastní

Příloha 3

Projekt zaniklé a ohrožené kostely – kaple sv. Barbory

Foto: vlastní

Příloha 4

Tunel do Nekonečna

Foto: vlastní

Příloha 5

Bílý jelen

Foto: vlastní

Příloha 6

Klauzurní práce 2012 - Široko koreňe

Foto: vlastní

Příloha 7

Modely hliněných staveb

Foto: vlastní

Příloha 8

Přípravné stavební práce-dokumentace

Foto: vlastní

Příloha 9

Modely kapliček

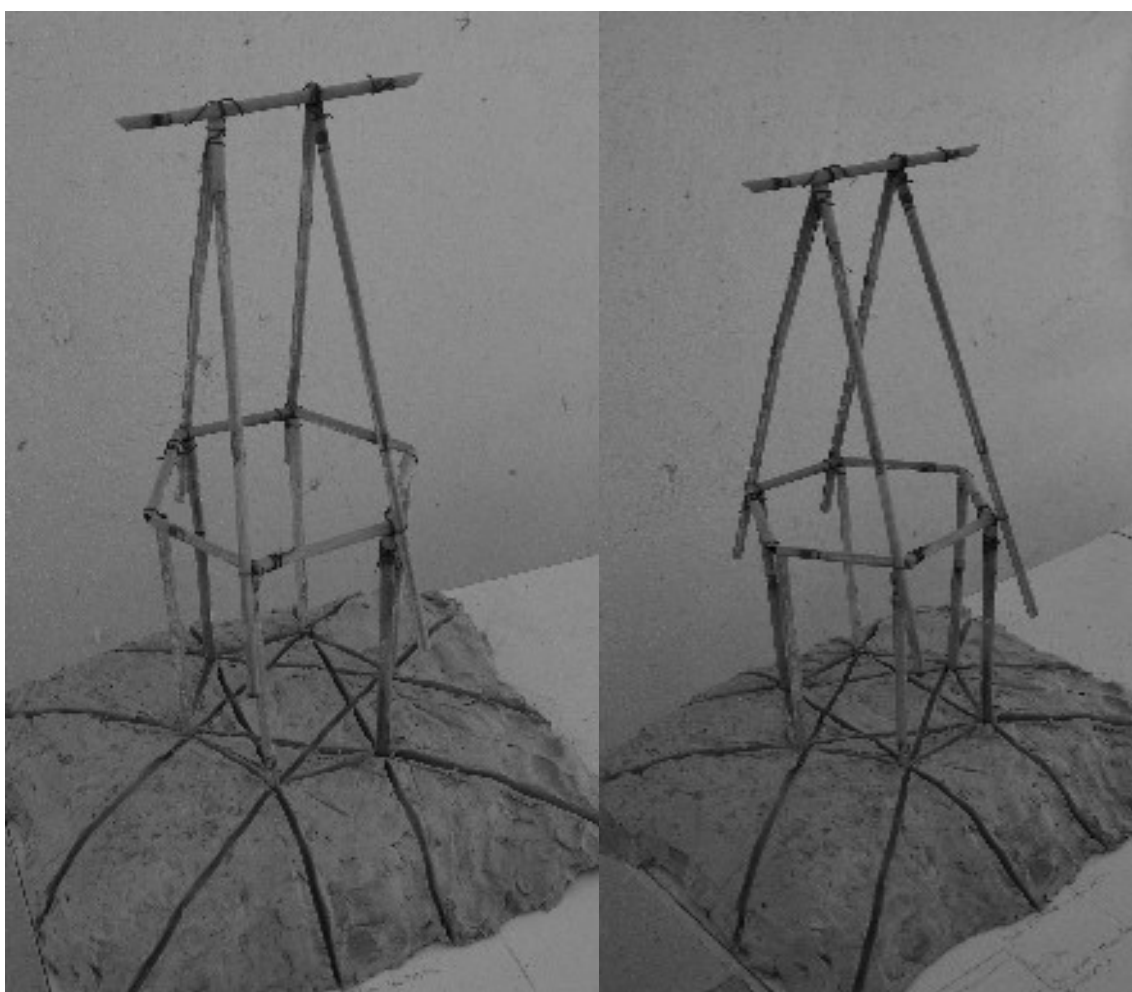
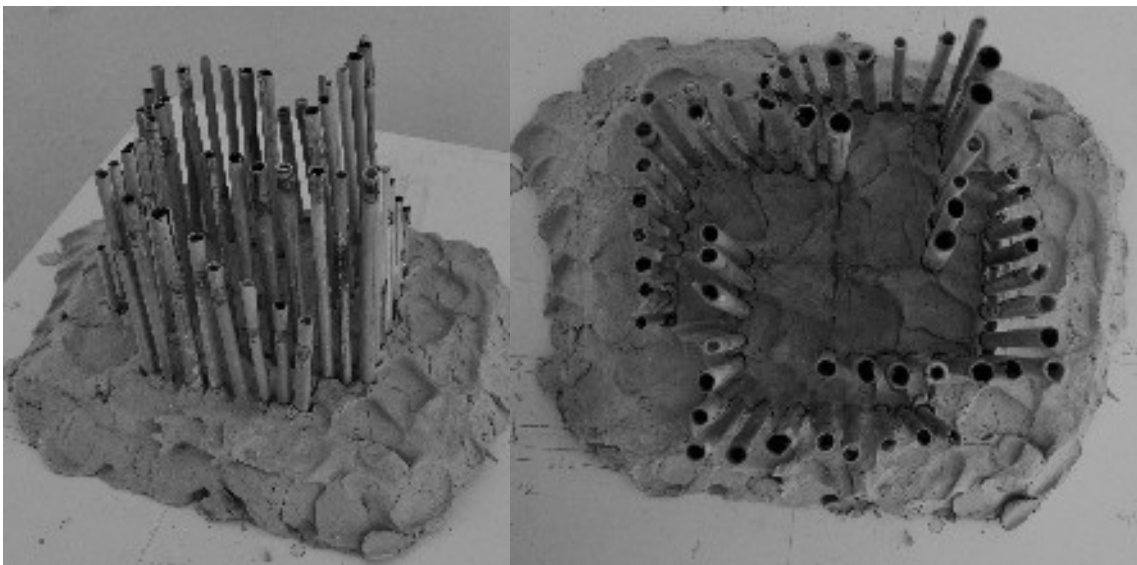

Foto: vlastní

Příloha 10

Projekt zaniklé a ohrožené kostely – kaple Nejsvětější Trojice

Foto: vlastní

Příloha 11

Návrhový materiál - skici

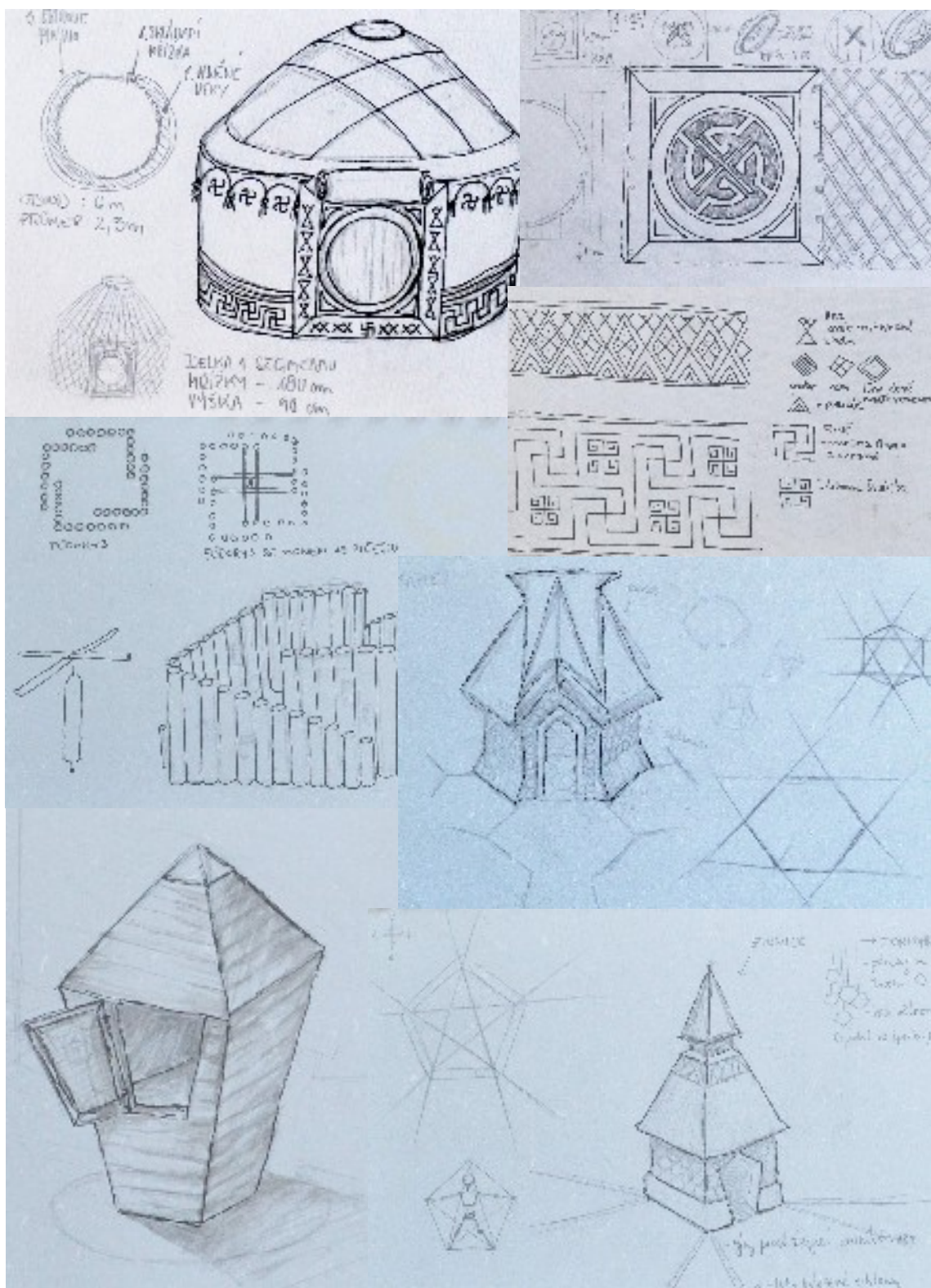

Foto: vlastní

Příloha 12

Dokumentace výroby stanu

Foto: vlastní

Příloha 13

Dokumentace potisku

Foto: vlastní

Příloha 14

Proces výroby částí

Foto: vlastní

Příloha 15

Dokumentace – složení poustevny

Příloha 16

Poustečna v krajině

Foto: vlastní